

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

Nr. 1.

WARSZAWA, styczeń 1985 r.

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

PLENARNE POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

Kielce, 18-20 stycznia 1985 roku

Plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PTTK poświęcono problemom kultury. Tematyka taka wynikała z potrzeby podkreślenia rangi kulturotwórczej działalności Towarzystwa jako niezwykle istotnego fragmentu programowej koncepcji PTTK. Wynikała również z chęci refleksji nad kontynuacją tradycji protoplastów PTTK, szczególnie zaś Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, nad dokonaniem PTTK i możliwościami dalszych działań. Jednocześnie posiedzenie stało się okazją do przedstawienia dorobku PTTK w sferze kultury oraz aktualnych przedsięwzięć o dużym znaczeniu kulturotwórczym - regionalizmu i inwentaryzacji krajoznawczej Polski.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Naczelnych Władz Towarzystwa, a także zaproszeni goście: Edward GOŁĘBIEWSKI - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Sztuki, przedstawiciele Komitetu Centralnego PZPR - Bronisław BARCICKI /Wydział Społeczno-Zawodowy/ i Mieczysław ZIEMIŃSKI /Wydział Kultury/ oraz przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych województwa kieleckiego z wicewojewodą kieleckim - Wojciechem NOSKIEM. Gorące pozdrowienia i życzenia dla uczestników obrad i całego Towarzystwa przekazał prof. Bogdan SUCHODOLSKI, Przewodniczący Narodowej Rady Kultury.

W gościnnych salach Muzeum Narodowego w Kielcach, wywodzącego swój rodowód z regionalnego muzeum Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego odbyło się uroczyste spotkanie uczestników posiedzenia, w trakcie którego najbardziej zasłużonym działaczom Towarzystwa wręczono honorowe odznaki "Zasłużony działacz kultury" oraz dyplomy i wyróżnienia Ministra Kultury i Sztuki.

Prezes Zarządu Głównego PTTK kol. Andrzej GORDON przedstawił najistotniejsze kulturotwórcze aspekty życia Towarzystwa.

Bogatą listę osiągnięć otwierają muzea. Muzeum Narodowe w Kielcach, podobnie jak kilka innych, powstało ze zbiorów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Muzea i izby regionalne PTTK nie są tylko miejscem ochrony i ekspozycji dóbr kultury. Właśnie w nich tętni życie, setki i tysiące członków PTTK czuje się w nich gospodarzami, organizują spotkania, odczyty, przygotowują wystawy i katalogi. Te właśnie PTTK-owskie muzea i izby mają swój klimat,

który czyni je placówkami upowszechniania kultury.

PTTK kontynuuje tradycje rozbudzania wrażliwości plastycznej, wiąże to z pięknym ojczyście krajobrazu. Kontynuowane są tradycje pocztówki krajoznawczej, setki tysięcy fotografii przypominają ginące fragmenty ojczyści krajobrazów.

Nie można też nie mówić o innym ogromnym dorobku PTTK, jakim jest działalność wydawnicza. Są to już tysiące książek i innych pozycji wydawniczych, które ukazały się nakładem wydawnictwa PTTK "Kraj" oraz wysiłkiem innych ogniw Towarzystwa. Działalność edytorska PTTK nie tylko służy realizacji naszych statutowych celów, ale stała się również zjawiskiem ważnym w życiu środowisk naukowych i w upowszechnianiu kultury.

Wyrazem zjednoczenia Towarzystwa w sprawie ważnej dla kultury narodowej jest udział w odnowie Starego Krakowa w ramach akcji "PTTK dla Krakowa".

Z triady Aleksandra Janowskiego "Poznaj - pokochaj - służ". Towarzystwo wyprowadziło między innymi społeczny ruch opiekunów zabytków. Rozwijaniu wyobraźni służy działalność kilkunastotysięcznej rzeszy przewodników turystycznych.

Jaki jest wobec tego udział PTTK w upowszechnianiu kultury? Bez wahania należy stwierdzić, że ogromny. Trudno sobie dzisiaj wyobrazić bez udziału Towarzystwa kultywowanie regionalizmu jako koncepcji polityki kulturalnej, społeczno-ruchu ochrony zabytków, powstanie wielu muzeów, programowego kształtu przewodnictwa turystycznego, żywotność krajoznawczej turystyki jako metody wychowawczo-dydaktycznej współczesnej szkoły, literatury turystyczno-krajoznawczej czy wreszcie rozbudzanie fascynacji polskim krajobrazem, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.

Fakt dokonania PTTK w upowszechnianiu kultury zobowiązuje do tego, aby stale powiększać ten dorobek, stworzony przez PTTK i PTK, a kontynuowany od 35 lat przez PTTK.

PTTK jest organizacją, która łączy romantyzm myślenia z pozytywizmem działania. Sfera kultury w życiu Towarzystwa pozwala na wzbogacanie polskiej kultury narodowej. Dalsze dokonania będą wyznacznikiem dzisiejszej i przyszłej społecznej pozycji PTTK, będzie powodem radości i satysfakcji wielu działaczy naszych ogniw.

Min. Edward GOŁĘBIEWSKI wieloaspektowo przedstawił aktualny stan upowszechniania kultury w kraju. Przedstawił też wkład Państwa we wszystkie formy upowszechniania kultury, podkreślając zagadnienia związane z produkcją różnego rodzaju wydawnictw jako rolę środków

masowego przekazu. Sprawy te stają w centrum zainteresowań władz państwowych, oznaczają bowiem demokratyzację dostępu do kultury.

Podkreślając ogromny wkład PTTK w działalność w zakresie ruchu kulturalnego, przekazał serdeczne i gorące życzenia dalszej owocnej pracy na polu upowszechniania kultury.

W wygłoszonych referatach szczegółowo przedstawiono wybrane aspekty działalności PTTK na rzecz kultury.

Kol. Franciszek MIDURA - Zastępca Generalnego Konserwatora Zabytków, przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK przedstawił wkład PTTK w ochronę dóbr kultury narodowej.

W okresie 35-lecia swej działalności PTTK odegrało niezwykle ważną rolę w rozwoju kultury Polski Ludowej. PTTK przejęło po swoich poprzednikach - PTK i PTT nie tylko szacunek dla wszystkiego, co jest związane z naszą przeszłością, z ochroną wartości regionalnych, ale również najcenniejsze formy i styl pracy społecznikowskiej, wyrastającej z potrzeb różnych regionów i środowisk. Obecnie do ważniejszych form i metod należą: działalność popularyzatorska - organizacja imprez, publikowanie wydawnictw: działalność szkoleniowa - kształcenie kwalifikowanych kadr przewodników; działalność inwestycyjna - adaptacja lub odbudowa obiektów zabytkowych. System społecznych działań w zakresie ochrony zabytków i muzealnictwa wypracowany przede wszystkim przez PTK został w Polsce Ludowej powszechnie przyjęty. O szczególnej roli Towarzystwa w tym zakresie świadczą fakty: w 1950 roku upaństwowiono wszystkie muzea, poza placówkami prowadzonymi przez PTTK. Uznano bowiem, że są one właściwie zorganizowane i prowadzone. W 1954 roku przekazano PTTK prowadzenie działalności w zakresie społecznej opieki nad zabytkami. W działalności tej Towarzystwo utrzymało do chwili obecnej wyjątkowość.

Uziętki systematycznemu rozwojowi problemów dziedzictwa kulturowego w programach wszystkich ogniw, PTTK stało się nie tylko współtwórcą idei społecznej opieki nad zabytkami, ale odegrało ważną i znaczną rolę w historii polskiego muzealnictwa. PTTK zapoczątkowało działalność wielu muzeów, które dziś stały się znaczącymi placówkami państwowymi. Zbiory muzeów PTTK poważnie uzupełniają regionalne kolekcje zabytków, dają w ten sposób szansę późniejszej reprezentacji kultury danego regionu. Muzea PTTK sprawują opiekę nad wieloma znaczącymi kolekcjami prywatnymi, które później przejmują często do swoich zbiorów. PTTK obecnie prowadzi 25 muzeów i kilkadziesiąt izb regionalnych, które często można uznać za pełnoprawne muzea. Kolekcje te, zebrane społecznym wysiłkiem, stanowią bezcenną wartość dla regionu, jego historii i kultury.

Kol. Tadeusz RYCERSKI, przewodniczący Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, przedstawił społeczno-kulturowe funkcje inwentaryzacji krajoznawczej Polski, zapoczątkowanej w ubiegłym roku przez PTTK.

Inwentaryzacja obejmuje wszystkie obiekty interesujące ze względów krajoznawczych - będzie dzięki temu wypełniać szereg istniejących w tym zakresie luk. Prace inwentaryzacyjne zaktywizują szerokie rzesze działaczy krajoznawczych, a także członków Towarzystwa, w których rozbudzone zostaną pasje poznawcze. Prócz wartości dokumentacyjnych wyniki inwentaryzacji będą służyć celom szkoleniowym, a także będą doskonałym materiałem źródłowym dla autorów literatury turystycznej i krajoznawczej.

Związki działalności turystycznej z upowszechnianiem kultury wykazują różnice w poszczególnych regionach kraju. Uczestnicy posiedzenia zostali zepoznani z dwoma aspektami tego zagadnienia.

Kol. Bogdan BEŁDOWSKI, honorowy prezes Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Kielcach przedstawił kulturotwórcze aspekty działalności PTTK na Ziemi Kieleckiej, omawiając przekazany w materiałach referat kol. Andrzeja REMBAŁSKIEGO.

Prezes Oddziału Krakowskiego PTTK, kol. Zbigniew TWARÓG w swym wystąpieniu wykazał związki turystyki z kulturą na przykładzie działań Oddziału Krakowskiego PTTK.

Wielu mówców przedstawiło różnego rodzaju inicjatywy własnych środowisk w zakresie upowszechniania kultury przez turystykę, dzielono się też osobistymi refleksjami na temat związków kultury z turystyką.

Związki te są niezaprzeczalne. Turystyka jest bowiem funkcją kultury - jest taka, jakie są kulturowe tradycje narodu. Jest jednocześnie istotnym elementem składowym kultury. Niewątpliwym jest związek turystyki z przekazem kultury - jest przecież czynnikiem powodującym przenoszenie wartości kulturowych. Turystyka powoduje wymianę wartości kulturowych pomiędzy ludźmi, przez to jest nośnikiem wywołującym spotkania kultur. Jest wreszcie istotnym elementem przemian kulturowych, powodującym trwałe i nieodwracalne zmiany w kulturze. Takie tezy przedstawił dyrektor Instytutu Turystyki, prof. Krzysztof PRZECLAŃSKI. Inne zagadnienia poruszył doc. Roman PERETIATKOWICZ.

Wielkie znaczenie ma uczenie przez turystykę dostrzegania wartości i piękna. Zjawisko to występuje szczególnie w krajoznawczym aspekcie turystyki, aspekcie stałe podkreślanym w działalności podstawowych ogniw PTTK. Tworzenie i propagowanie krajoznawczego modelu turystyki jest bowiem niezwykle istotnym wkładem Towarzystwa w działalność kulturotwórczą.

Prof. Juliusz BRAUN wykazywał związki kultury z ochroną środowiska. W wystąpieniu przedstawił między innymi ciekawą inicjatywę realizowaną w Kielcach - Zaoczne Studium Ochrony Środowiska dla działaczy turystycznych.

Prof. Andrzej TOMCZAK omawiając przekazany uczestnikom referat wykazał, że tworzenie i propagowanie krajoznawczego modelu turystyki jest istotnym wkładem w działalność kulturotwórczą. Kulturotwórczym wkładem jest również sam fakt skupienia przez Towarzystwo ogromnego zespołu ludzi do pracy społecznej.

Wiele wypowiedzi poświęcono działalności wydawniczej Towarzystwa. Działalność profesjonalnego Wydawnictwa "Kraj" przedstawił jego dyrektor, Janusz ZMUDZIŃSKI; wydawnictwa środowiska akademickiego, stanowiące ponad 1/3 ogółu wydawnictw Towarzystwa omówił kol. Andrzej WIELOCHA; problemy autorów wydawnictw turystycznych i działalność Klubu Publicystów Turystycznych przekazał kol. Włodzimierz ŁĘCKI.

Zarząd Główny PTTK podjął uchwałę w której podkreślił szczególną wagę kierunków działania określonych w "Krajoznawczym Programie Turystyki" przyjętym przez Kongres Krajoznawczy w Płocku w 1980 roku. Turystyka, krajoznawstwo i ludzie z nimi związani zawsze towarzyszyli życiu kulturalnemu kraju. Turystyka przyczyniła się do upowszechniania kultury, do umacniania kultury regionalnej i ludowej, muzealnictwa i kolekcjonerstwa, uczestniczyła też w ochronie dóbr kultury, społecznej opiece nad zabytkami i ochronie przyrody, inspirowała działalność zespołów i instytucji zajmujących się kulturą. Tak podjęta w sferze turystyki i krajoznawstwa działalność programowa towarzyszyła pracy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i jego poprzedników.

Dalsza działalność Towarzystwa w zakresie upowszechniania kultury powinna się skupić między innymi na umacnianiu regionalizmu kra-

joznowczego, tworzeniu izb, muzeów i pracowni krajoznawczych PTTK, popieraniu kolekcjonerstwa krajoznawczego, upowszechnianiu wiedzy krajoznawczej, szerszemu włączeniu turystów w szereg społecznych opiekunów zabytków i przyrody, włączeniu się w akcję opieki nad miejscami pamięci narodowej.

Jednocześnie Zarząd Główny PTTK uważa, że w dziedzinie upowszechniania kultury działalność można rozszerzyć poprzez współdziałanie z towarzystwami regionalnymi i związkami twórczymi, pomoc w gromadzeniu zbiorów muzealnych i tworzenie kół miłośników muzeów, upowszechnianie i rozwijanie zainteresowań literaturą, sztuką i folklorem. Jednocześnie należy rozszerzyć działalność wydawniczą, popularyzującą obiekty, osoby i fakty związane z narodową kulturą.

Zarząd Główny widzi potrzebę ścisłej współpracy z Ministerstwem Kultury i Sztuki. Pomoc resortu winna przejawiać się w traktowaniu działających w zakresie upowszechniania kultury jednostek PTTK jak placówek i instytucji działających w resorcie kultury i sztuki, a przez to stworzenie możliwości korzystania z ułatwień i pomocy przyznawanych tym instytucjom. Celowe jej prawne uregulowanie działalności społecznej w zakresie ochrony wartości kulturowych.

Jednocześnie, z dniem ZG PTTK, należy uznać przewodników turystycznych i pracowników pracowników krajoznawczych za pracowników upowszechniania kultury.

Pełny tekst uchwały Zarządu Głównego PTTK publikujemy w dalszej części działu.

W przerwach obrad uczestnicy zwiedzili zorganizowane wystawy:

- książek - prezentującą najcenniejsze zbiory Centralnej Biblioteki PTTK i Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK, wybór pozycji wybranych przez Wydawnictwo PTTK "Kraj", wydawnictwa regionalne, czasopiśmiennictwo PTTK,
- fotograficznej - "Kieleckie krajobrazy",
- pocztówki krajoznawczej ze zbiorów Adama Czarnowskiego.

W ramach programu towarzyszącego odbyły się występy regionalnych zespołów ze Strawczyna, Łącznej i Okołu, zorganizowane przez współpracujące z PTTK Koła Gospodyń Wiejskich.

U C H W A Ł A nr 62/X/85

Zarządu Głównego PTTK z dnia 20 stycznia 1985 r. w sprawie udziału PTTK w kulturze narodowej

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego podkreśla szczególnie wagę kierunków działania przyjętych przez Kongres Krajoznawczy w Płocku w roku 1980 a wyrażonych w rezolucji Kongresu pn. "Krajoznawczy Program Turystyki na lata 1980-1990" i zaaprobowanych przez X Zjazd Krajowy PTTK.

Świadomi ciężących na nas zadań związanych z rozwojem kultury, a będących częścią polityki społeczno-gospodarczej państwa, świadomi, że każdy obywatel ma prawo do tworzenia kultury narodowej i do udziału w jej odbiorze, uczestniczymy w kształtowaniu ideowo moralnych i patriotycznych postaw społeczeństwa.

Turystyka, krajoznawstwo i ludzie z nimi związani zawsze towarzyszyli życiu kulturalnemu kraju. Turystyka przyczyniła się do rozwoju kultury, do umacniania kultury regionalnej i ludowej, muzealnictwa i kolekcjonerstwa, czynnie działała w ochronie dóbr kultury, społecznej opiece nad zabytkami i ochronie przyrody, inspirowała działalność zespołów i instytucji zajmujących się kulturą.

Tak podjęta w sferze turystyki i krajoznawstwa działalność programowa towarzyszyła pracy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i jego poprzedników. Spośród społecznej kadry wychowanej na szczytnych ideach poznania i umiłowania kraju głoszonych przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze i Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, a następnie przez ich spadkobiercę i kontynuatora Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze wywodzi się ludzie zasłużeni dla narodowej kultury, a w pejzażu kulturalnym Polski pozostały trwałe pomniki ich działalności.

PTTK, stowarzyszenie wyższej użyteczności, poprzez propagowanie odpowiednich modeli turystyki oraz poprzez działalność wychodzącą poza turystykę, wypełnia szereg zadań kulturotwórczych. Wiele jego jednostek wykazuje cechy instytucji bądź placówek upowszechniania kultury, żeby wymienić tylko muzea regionalne PTTK, pracownie i poradnie krajoznawcze, biblioteki i czytelnie, galerie fotografii krajoznawczej. Szczególna rola w tej dziedzinie przypada kadrcie programowej Towarzystwa, a zwłaszcza przewodnikom, instruktorom krajoznawstwa, instruktorom społecznej opieki nad zabytkami oraz ochrony przyrody.

Te zadania kulturotwórcze, stanowiące krajoznawczy program turystyki wynikają z faktu, że krajoznawstwo zawsze było i jest związane z Polską, narodem, jest odbiciem jego kultury materialnej i duchowej. Naczelnym bowiem i podstawowym źródłem krajoznawstwa jest kultura narodowa. Najistotniejszych więc treści turystyki należy poszukiwać w twórczych dokonaniach pokoleń, w pomnikach naszej historii, tradycjach walk o wyzwolenie narodowe i społeczne, we współczesnym życiu miast i wsi, w konstruktywnej pracy Polaków dla swego narodu i państwa.

Dorobek PTTK w dziedzinie rozwoju kultury: powstanie wielu muzeów regionalnych oraz izb pamięci narodowej, stworzenie kilkudziesięciu regionalnych poradni krajoznawczych, utworzenie dziesiątków regionalnych odznak krajoznawczych, wielkie akcje popularyzatorskie: konkurs "Przez X wieków Polski", kampania programowa "Polska naszych dni", dokumentująca przeobrażenia społeczno-gospodarcze naszego kraju, utworzenie Wydawnictwa "Kraj", które podjęło się publikowania przewodników także o mało znanych regionach, oraz m.in. innymi poradnikami metodyczno-szkoleniowymi, powołanie Klubu Publicystów Krajoznawczych, a także organizowanie dorocznych konkursów krasomówczych przewodników PTTK i młodzieży służących podnoszeniu poziomu kultury języka polskiego: prowadzenie społecznej opieki nad zabytkami, kultywowanie tradycji ludowych poprzez włączanie ich do imprez turystycznych, produkcja regionalnych pamiątek turystycznych i dbałości o ich poziom poprzez wprowadzenie oceny artystycznej i atestacji wyrobów stwarza przesłanki do wytyczenia dalszych kierunków programowej działalności PTTK. Jubileusz 40-lecia Polski Ludowej i 35-lecia PTTK jest nie tylko okazją do bardziej wszechstronnego sumowania dorobku kulturotwórczego Towarzystwa, ale przede wszystkim do skoncentrowania uwagi na następujących zadaniach:

1. Inicjowanie i popieranie takich form turystyki, które realizują przede wszystkim jej cele poznawcze i wychowawcze oraz przyczyniają się do kształtowania właściwych stosunków międzyludzkich.
2. Kontynuowaniu przez całe Towarzystwo rozpoczętej inwentaryzacji krajoznawczej Polski,
3. Przeciwdziałanie wszelkimi dostępnymi środkami postępującej degradacji środowiska przyrodniczego degradacji środowiska przyrodniczego i kulturowego.
4. Umacnianiu regionalizmu krajoznawczego, tworzeniu i rozwijaniu izb, muzeów i pracowni regionalnych PTTK,
5. Popieraniu kolekcjonerstwa krajoznawczego,
6. Szerszemu włączeniu turystów w szereg społecznych opiekunów zabytków i przyrody oraz szkolenia kadr turystycznych w tym zakresie, a także włączeniu się turystów i ogniw PTTK w ruch opieki nad miejscami pamięci narodowej.

7. Wzmacniania roli przewodnictwa w upowszechnianiu kultury,
8. Upowszechnianiu wiedzy krajoznawczej - sesje popularno-naukowe, odczyty, wydawnictwa, przeglądy przezroczy krajoznawczych itp.
9. Wspomaganiu wszelkich oficyn wydawniczych podejmujących tematykę turystyczno-krajoznawczą a szczególnie Wydawnictwa PTTK "Kraj", redakcji centralnych czasopism PTTK - "Ziemi", "Wierchów" i "Gościńca", a także regionalnych wydawnictw PTTK oraz popieraniu działalności Klubu Publicystów Krajoznawczych PTTK,
10. Organizowaniu imprez upowszechniających piosenkę turystyczną i kulturę muzyczną,
11. Dalszym rozwojem produkcji pamiątek turystycznych opartych na wzorach sztuki ludowej,
12. Kontynuowanie i rozwijanie akcji "PTTK dla Krakowa",
13. Włączenie się Towarzystwa w akcje rewalfryzacji miast i zespołów zabytkowych oraz inicjowanie i propagowanie takich akcji.

Zarząd Główny PTTK uważa, że w dziedzinie rozwoju kultury Towarzystwo może rozszerzyć swą działalność przez:

- partnerskie współdziałanie z towarzystwami regionalnymi i organizacjami, związkami twórczymi, zawodowymi,
- pomoc w gromadzeniu zbiorów dla muzeów oraz tworzenie kół miłośników działających przy muzeach, a także popularyzacji muzeów,
- upowszechnianie i rozwijanie zainteresowań literaturą, sztuką, folklorem,
- wydawnictwa popularyzujące obiekty, osoby i fakty związane z narodową kulturą,
- gromadzenie informacji i inicjowanie akcji związanych z upamiętnianiem ludzi i wydarzeń z życia kulturalnego,
- inspirowanie opracowań tekstów informacyjnych na tablice pamiątkowe, oznaczające ulice, informacyjne o zabytkach, zawierających podstawowe wiadomości o patronach tych ulic i historii zabytków,
- informacje władz wszystkich szczebli o zauważonych zagrożeniach i nieprawidłowościach dotyczących stanu i ochrony dóbr kultury narodowej.

Zarząd Główny popiera idee:

- utworzenie galerii plastyki krajoznawczej w muzeum PTTK w Puławach,
- utworzenia ekomuzeum Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego,
- obchodów roku 1985 jako roku Z. Glogera i St. Żeromskiego.

Zarząd Główny PTTK w świetle dotychczasowych zadań realizowanych i podejmowanych przez Towarzystwo widzi potrzebę ścisłej współpracy z Ministerstwem Kultury i Sztuki oraz udzielania przez resort pomocy.

Pomoc tę widzi następująco:

- w traktowaniu jednostek działalności Towarzystwa w zakresie upowszechniania kultury na prawach placówek i instytucji działających w resorcie kultury i sztuki, a więc stworzenie możliwości korzystania z ułatwień i pomocy/rzeczowej, fachowej, finansowej/przyznawanych tym instytucjom,
- w prawnym uregulowaniu/zalegalizowaniu/działalności społecznej w zakresie ochrony wartości kulturowych, np. objęcie ochroną zbiorów/archiwów/fotograficznych wybitnych fotografików - krajoznawców,
- w uznaniu przewodników i pracowników regionalnych pracowni krajoznawczych na równi z pracownikami upowszechniania kultury,
- w organizowaniu przez Ministerstwo Kultury i Sztuki z okazji Dnia Działacza Kultury spotkania z członkami działaczami PTTK, zajmującymi się upowszechnianiem kultury.

Zarząd Główny PTTK stwierdza, że posta-

nowienia niniejszej uchwały powinny znaleźć się na wokandzie obrad XI Zjazdu Krajowego PTTK oraz stanowić myśl przewodnią przygotowań do kolejnego Kongresu Krajoznawczego, którego dominatą winny być kulturotwórcze działania Towarzystwa.

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

U C H W A Ł A nr 60/X/84

Zarządu Głównego PTTK z dnia 11.XI.1984 r.

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, po zapoznaniu się z materiałami przedstawionymi na posiedzenie plenarne w dniach 10 i 11 listopada 1984 r., oraz przebiegiem dyskusji, stwierdza, że podejmowane w bieżącej kadencji przez Zarząd Główny PTTK działania realizowane zgodnie z uchwałami X Krajowego Zjazdu PTTK.

1. Wzrosła ilość wydawnictw służących turystom kwalifikowanym. Wydawnictwo PTTK "Kraj" właściwie realizuje cele statutowe Towarzystwa.
2. Znowelizowany został system zniżek organizacyjnych oraz zasady ich refundacji zmierzające do zainteresowania kierownictw obiektów udzielaniem zniżek.
3. Wdraża się zasady funkcjonowania obiektów turystyki kwalifikowanej.
4. Osiągnięto korzystniejsze warunki zniżek komunikacyjnych dla turystów.
5. Stworzono Fundusz Promocji Programowej i Schronisk Górskich, stwarzające szanse zwiększenia środków finansowych na działalność programową.
6. Organizowana od 1983 r. Młodzieżowa Szkoła Turystyki spełnia stawiane przed nią cele.
7. Stworzono możliwości społecznego nadzoru nad działalnością gospodarczą w postaci rad programowych oraz poszerzeniu uprawnień Służby Kultury Szlaku w zakresie lustracji obiektów.
8. Stworzono warunki do organizacji baz namiotowych oraz wypożyczalni sprzętu na szlakach wodnych.

Kontynuując realizację uchwał X Krajowego Zjazdu, w dalszej działalności należy zwrócić szczególną uwagę na podjęcie i rozwiązanie następujących problemów.

I. W sprawach bazy turystycznej

1. Kontynuacja działań zmierzających do rygorystycznego przestrzegania postanowień dot. obiektów turystycznych, w tym szczególnie obiektów turystyki kwalifikowanej, łączenie z systemem kar finansowych w stosunku do jednostek i osób odpowiedzialnych za realizację tych uchwał.
2. Eliminowanie stacjonarnej turystyki grupowej w obiektach turystyki kwalifikowanej w letnim sezonie turystycznym.
3. Rozwiązanie problemu wielokrotnego pobierania marż i opłat za te same usługi; przymusowego pośrednictwa i transakcji wiązanych. Zobowiązuje się sekretarza generalnego do wydania w tych sprawach przepisów do końca 1984 roku.
4. Zobowiązuje się rady programowe i dyr. OZGT do zwiększenia zaangażowania w realizację programowych funkcji obiektów /np. wystrój obiektu, informacja krajoznawcza, sprzedaż wydawnictw itp./.
5. Zobowiązuje się właściwe zarządy wojewódzkie do okresowej oceny pracy rad programowych OZGT.
6. Zobowiązuje się służby kontrolne i rewizyjne do stałej kontroli uchwały nr 100 i innych uchwał chroniących interesy turysty.

Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

7. Zobowiązuje się prezydium ZG PTTK, aby w terminie do końca marca 1985 r. oceniło, funkcjonowanie agencji i dzierżaw w PTTK.
8. Zobowiązuje się rady programowe oraz dyrekcje OZGT do dokonania lustracji obiektów PTTK pod kątem dokonania bieżących napraw i remontów niezbędnych do wykonania przed letnim sezonem turystycznym.

W sprawach produkcji i handlu

1. W działalności produkcyjnej jednostek PTTK należy zwiększyć udział sprzętu i ekwipunku turystycznego.
2. Należy poprawić informację w Towarzystwie o produkcji sprzętu i ekwipunku turystycznego oraz innych wyrobów przedsiębiorstw produkcyjnych PTTK, a także o możliwościach ich zakupu. Zobowiązuje się do realizacji tych zadań Radę Programową d/s Produkcji i Handlu oraz właściwe przedsiębiorstwa.
3. Zobowiązuje się komisje turystyki kwalifikowanej oraz właściwe przedsiębiorstwa do ścisłego współdziałania w sprawie produkcji sprzętu i ekwipunku turystycznego. W tych sprawach zobowiązuje się przedsiębiorstwa do:
 - podejmowania nowych inicjatyw wychodzących od komisji i działaczy,
 - informowania właściwych komisji o nowych rozwiązaniach produkcyjnych.

Zobowiązuje się komisje do:

- przedstawiania zakładom nowych rozwiązań,
 - okresowej oceny jakości produkowanego sprzętu i ekwipunku turystycznego i przedstawiania tych ocen prezydium.
4. Zobowiązuje się prezydium ZG PTTK do kontynuowania polityki preferencji finansowych w stosunku do atestowanych wyrobów i okresowej oceny tej polityki w porozumieniu z właściwymi radami i komisjami.
 5. Zaleca się Wydawnictwu PTTK "Kraj" otwieranie stoisk firmowych w księgarniach zlokalizowanych w ważnych ośrodkach turystycznych i rozwijanie innych form docierania z książką do odbiorców.
 6. Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Handlu Detalicznego winno stać się jednostką promującą produkcję i handel sprzętu i ekwipunku turystycznego. Zobowiązuje się Dyrekcję PZHD do przedstawienia w tej sprawie prezydium ZG PTTK koncepcji rozwiązań w terminie do końca stycznia 1985 r.

Ponadto Zarząd Główny PTTK zobowiązuje prezydium ZG PTTK, aby:

1. Konsekwentnie realizowało program rozwoju wypożyczalni sprzętu turystycznego i ich wyposażenia, współdziałając w tej sprawie z GKT i innymi resortami oraz nadzorując rozwój wypożyczalni w terenie.
2. Przeanalizowało pracę rad programowych OZGT i przedstawiło Zarządowi Głównemu PTTK wnioski w tej sprawie.
3. Wystąpiło do władz administracyjnych o bardziej konsekwentną realizację wniosków wypracowanych na X Krajowym Zjeździe PTTK.
4. Pilnie rozstrzygnęło, wspólnie z Ministerstwem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego i Głównym Komitetem Turystyki, model ruchu turystycznego na obszarach chronionych.
5. Przeanalizowało i przyjęło do realizacji inne zasadne wnioski zgłoszone w czasie dyskusji plenarnej.
6. Przygotowało jeszcze w bieżącej kadencji posiedzenia plenarne poświęcone funkcjonowaniu zasad działalności gospodarczej obowiązujących w PTTK /uchwała nr 94/.

Zarząd Główny PTTK zobowiązuje wszystkie jednostki Towarzystwa, w szczególności jednostki gospodarcze oraz organy sprawujące społeczny nadzór nad działalnością gospodarczą do konsekwentnego wdrażania w życie postanowień niniejszej uchwały.

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

17 stycznia 1985 r. odbyło się posiedzenie Prezydium ZG PTTK. Z bogatej tematyki posiedzenia wybierzemy dwa problemy wiążące się z programem działania Towarzystwa w środowisku młodzieży szkolnej.

Wypoczynek i rozwój turystyki w środowisku młodzieży szkolnej był jednym z podstawowych działań Towarzystwa w 1984 r. Wypoczynek organizowano w ramach: Młodzieżowej Szkoły Turystyki - "MST-84", akcji "Wakacje z PTTK" oraz obozów wędrownych i stacjonarnych.

Założenia organizacyjno-programowe "MST-84" oraz wytyczne dotyczące zasad jej finansowania zostały zatwierdzone przez Prezydium ZG PTTK 31 marca 1984 r.

Obozy MST-84 były organizowane pod patronatem Urzędu Ministra d/s Młodzieży, Głównego Komitetu Turystyki i Ministerstwa Oświaty i Wychowania.

Obozy ogólnopolskie MST-84 były organizowane przez Komisje ZG PTTK pod patronatem Urzędu Ministra ds Młodzieży, Głównego Komitetu Turystyki i Ministerstwa Oświaty i Wychowania. W obozach tych uczestniczyła młodzież z całej Polski a finansowane były z Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku /2 mln/ oraz z dotacji Urzędu Ministra ds Młodzieży /3 mln zł/.

Centralnie zorganizowano następujące obozy:

1. "Katowice" - na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego i Jury Krakowsko-Częstochowskiej - 25 obozów, w których uczestniczyło 350 osób. Uprawnienia MOT PTTK uzyskało 200 osób.
 2. "Dolina Pilicy" - obozy przygotowane przez ZW PTTK w Piotrkowie Tryb. Trasa obozów prowadziła doliną Pilicy - 14 obozów, w których uczestniczyło 275 osób. 206 otrzymało uprawnienia MOT-PTTK.
 3. "Roztocze" - obozy przygotowane przez ZW PTTK w Zamościu - 14 obozów, uczestniczyło 195 osób, 133 otrzymało uprawnienia MOT-PTTK.
 4. Obozy archeologiczne - w Bachotku przygotowane przez ZW PTTK w Toruniu przy współpracy z Muzeum Archeologicznym. Zorganizowano 3 stacjonarne obozy I stopnia i 1 obóz II stopnia. Uczestniczyło 80 osób, wszyscy uzyskali uprawnienia.
 5. Obozy fotografów krajoznawców. Zorganizowano 4 obozy /3-I stopnia i 1-II stopnia/ w Bieczu, Oświęcimiu, Koszalinie i Opolu, uczestniczyło 63 osoby. Szkolenia MOT PTTK nie prowadzono.
 6. Obozy opiekunów zabytków - zorganizowano 2 obozy w Ciechanowcu, uczestniczyło 42 osoby. Uprawnienia społecznych opiekunów zabytków otrzymają wszyscy uczestnicy po przyjęciu pod opiekę odpowiedniego obiektu i zgłoszenie w tym konserwatorowi zabytków.
 7. W ramach Młodzieżowej Szkoły Górskiej zorganizowano 7 obozów /3 w Gorcach i Pieninach, 2 w Beskidzie Śląskim, 2 w Beskidzie Żywieckim/ - uczestniczyło 140 osób. Razem centralnie - w ramach MST-84 zorganizowano 64 obozy, w których uczestniczyło 1125 osób.
- W obozach organizowanych w terenie przez poszczególne ZW PTTK przy współpracy z Kuratoriami Oświaty i Wychowania oraz KCh ZHP brała udział młodzież w zasadzie tylko z danego województwa.

W zależności od prężności organizacyjnej, środków, atrakcyjności terenu i bazy w poszczególnych województwach sytuacja wyglądała różnie. Z danych otrzymanych z ZW PTTK wynika, że ogółem w terenie w ramach MST zorganizowano 71 obozów w 22 województwach. Uczestniczyło w nich ok. 2000 osób. Organizowano obozy piesze nizinne i górskie, krajoznawcze, przyrodnicze, archeologiczne, etnograficzne, kolarskie, kajakowe, żeglarskie, a także speleologiczne.

Razem w MST-84 /centralnie i terenowo/ zorganizowano 137 obozów w których uczestniczyło 3000 osób.

Należy zaznaczyć, że w związku z 40-leciem PRL w programach MST uwzględniono również tę tematykę.

W celu uatrakcyjnienia wypoczynku młodzieży szkolnej w czasie wakacji w 1984 - Rada Programowa ds. młodzieży szkolnej ZG PTTK podjęła akcję "Wakacje z PTTK". Z nadesłanych informacji wiemy że zeszczególnym uznaniem spotkała się propozycja zorganizowania "Dni PTTK-owskich" na koloniach. Wiele oddziałów zorganizowało narady kierowników i instruktorów na koloniach i obozach, na których zapoznano ich z propozycjami PTTK. Oddziały PTTK były znanym miejscem dla wychowawców i młodzieży, służyły informacją i pomocą.

Najpopularniejszymi formami akcji "Wakacji z PTTK" były:

1. zwiedzanie z przewodnikiem miast i najbliższych okolic,
2. organizowanie wycieczek do obiektów przemysłowych i ciekawszych miejsc pamięci,
3. organizowanie rejsów,
4. organizowanie prelekcji krajoznawczych, ognisk i wieczornic turystycznych, konkursów krajoznawczych, spotkań z krajoznawcami,
5. organizowanie egzaminów na karty pływackie,
6. udzielanie instruktażu w zakresie turystycznym.

Wszystkie działania podejmowane przez kadre PTTK były wykonywane bezpłatnie.

Poza w/w formami wypoczynku młodzieży wiele ogniw PTTK /SKKT-PTTK i oddziały/ organizowało obozy wędrownie stacjonarne, - specjalistyczne, jak np. kolarskie, spływy kajakowe itp. lub mające w programie elementy turystyki kwalifikowanej.

Prezydium ZG PTTK przyjęło powyższą informację, zalecając stałe rozszerzanie oferty programowej Młodzieżowej Szkoły Turystyki.

W ostatnim okresie dawał się zauważyć niewielki ale stały spadek liczby nauczycieli - opiekunów SKKT, aktywnie działających w szeregach naszego Towarzystwa.

Wśród wielu przyczyn takiego stanu rzeczy należy wymienić nieumiejętność współdziałania niektórych ogniw Towarzystwa z władzami oświatowymi w zakresie szkolenia kadry nauczycielskiej, organizowania dla nich lub przy ich pomocy ciekawych krajoznawczo imprez turystycznych zarówno dla opiekunów SKKT PTTK jak i dla nauczycieli nie będących opiekunami oraz brak funduszy na cele szkoleniowe.

Efektom współpracy ZG PTTK z Zakładem Usług Socjalnych Resortu Oświaty i Wychowania było zorganizowanie w latach 1983-84 2 kursów organizatorów turystyki narciarskiej /ok. 150 osób/, 3 kursów dla kandydatów na przewodników turystyki górskiej /60 osób/, kursów dla kandydatów na przewodników turystyki kajakowej i żeglarskiej /30 osób/.

W roku 1985 Zarząd Główny PTTK oprócz kontynuowania wspomnianych wyżej szkoleń zaplanował organizację szkolenia podstawowego - kursu organizatorów turystyki dla 200 nauczycieli.

Nauczyciele w ramach tzw. "wczasów w mieście", oprócz zajęć teoretycznych objętych programem kursu będą mieli okazję poznać do- kładnie historię i zabytki poszczególnych re- gionów oraz osiągnięcia PRL na ziemiach odzy- skanych w 40-leciu.

Zarządy Wojewódzkie PTTK wspólnie z Kura- torium Oświaty i Wychowania zorganizują ponadto następujące kursy: kandydatów na przewodników turystyki pieszkiej /Rzeszów i Lublin/, kandyda- tów na przewodników turystyki narciarskiej /Wrocław/, kandydatów na przewodników turysty- ki kolarskiej /Katowice/, żeglarski na stopień sternika /Suwałki/.

Zakład Usług Socjalnych Resortu Oświaty i Wy- chowania zabezpieczył również fundusze dla O/PTTK w Gliwicach na organizację Ogólnopol- skiego Górskiego Rajdu Nauczycieli oraz na spływ kajakowy na terenie NRD.

Zarząd Główny PTTK ma nadzieję, że dzięki finansowemu wsparciu ZUS oraz zaangażowaniu Rady Programowej d/s Młodzieży Szkolnej, syste- matycznie będą wzrastały szeregi nauczycieli - działaczy naszego Towarzystwa.

Prezydium ZG PTTK po zapoznaniu się z infor- macją postanowiło m.in. zobowiązać komisje ZG PTTK i Zarządy Wojewódzkie PTTK do organi- zowania wakacyjnych szkoleń dla nauczycieli. Jednocześnie zostaną przeprowadzone rozmowy z Ministerstwem Oświaty i Wychowania, m.in. w sprawach specjalizacji zawodowej nauczycieli.

21 grudnia 1984 roku pomiędzy Zarządem Głównym PTTK a Ministerstwem Komunikacji i upoważnioną przez nie Radą Kultury Fizycznej "Kolejarz" zawarto porozumienie o współpracy w zakresie turystyki.

- Biorąc pod uwagę doniosłe znaczenie tu- rystyki i krajoznawstwa dla środowiska kole- jarskiego między innymi uznano za konieczne:
- tworzenie dobrego klimatu i warunków pracy istniejących i powstanie nowych, zakłado- wych kół i oddziałów PTTK, między innymi poprzez podpisywanie porozumień między ogni- wami PTTK i kolejowymi zakładami pracy, ustalanie zakresu zadań oraz form pomocy finansowej,
 - zwrócenie szczególnej uwagi na rozszerzenie akcji szkolenia turystycznej kadry progra- mowej i funkcyjnej dla potrzeb kolejowych kół i oddziałów PTTK z uwzględnieniem w pro- gramach szkolenia specyfiki organizacyjnej i form wycieczkowania na PKP,
 - szerokie propagowanie wśród pracowników PKP i ich rodzin turystyki kwalifikowanej, zwsz- cza przez organizowanie imprez turystycz- nych krajowych i zagranicznych, zdobywanie odznak turystyki kwalifikowanej,
 - rozwój poradni krajoznawczo-turystycznych przy kolejowych oddziałach i kołach PTTK służących właściwemu programowaniu turystyki, jak również popularyzowanie walorów krajo- znawczych w oparciu o pomoc PTTK w uzyskiwa- niu potrzebnych materiałów, jak poradniki, przewodniki itp.,
 - otoczenie szczególną troską i opieką istnie- jących i działanie w kierunku tworzenia no- wych kół PTTK w szkołach zawodowych i tech- nikach podległych Ministerstwu Komunikacji.
- Porozumienie zostało oparte o zalecenia programowe do działalności zakładowych kół i oddziałów PTTK oraz kierunki działalności Rady Kultury Fizycznej "Kolejarz". Obie strony po- rozumienia zobowiązały się do systematycznych prac wiążących działania swych jednostek.

KIERUNKI USPRAWNIENI SYSTEMU EKONOMICZNEGO PTTK

U C H W A Ł A nr 233/84

Prezydium ZG PTTK z dnia 19.12.1984 r. w spra- wie zmian w uchwale nr 128/82 Prezydium ZG PTTK z dnia 5.II.1982 r. w sprawie wpłat na cele statutowe.

Na podstawie § 21 ust. 2 pkt. 12 sta- tutu PTTK oraz § 8 ust. 2 Regulaminu Zarządu Głównego, Zarządu Wojewódzkiego i Zarządu oddziałów PTTK, Prezydium Zarządu Głównego PTTK postanawia:

§ 1.

Wprowadza się następujące zmiany w uchwale 128/82 Prezydium ZG PTTK z dnia 5.II.1982 r. w sprawie wpłat na cele statutowe PTTK przed- sięwziętych w PTTK, których organem założyciel- skim jest Prezydium ZG PTTK:

1. W § 2 pkt. 2 lit. a/ otrzymuje brzmienie: "4 % wartości sprzedaży na rzecz budżetu ZG PTTK".
2. W § 2 pkt. 9 otrzymuje brzmienie: "... od działalności wydawniczej - 7 % od wartości sprzedaży na rzecz budżetu ZG PTTK".

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1.I.1985 r.

PREZYDIUM ZG PTTK

Powyższa uchwała przyjęta została na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej i uwzględnia dotychczasowe doświadczenia w stosowaniu obciążeń Zakładów Remontowo-Budowlanych PTTK. Najbardziej istotnym powodem jej uchwalenia jest konieczność dostosowania geograficznego rozlokowania mocy przerobowych zakładów do rzeczywistych potrzeb inwestycyjno-remontowych bazy Towarzystwa, a ponadto ściślejsze wiązanie ekonomicznych interesów przedsiębiorstw turystycznych i budowlanych Towarzystwa. Intencją uchwały nie jest zwiększenie obciążeń zakładów budowlanych, lecz silniejsze preferowanie bazy Towarzystwa w ich polityce zawierania umów o wykonanie robót remontowo-budowlanych, co ma istotne znaczenie, zwąwszy obecny i postulowany stan obiektów.

TURYSTYKA ZAGRANICZNA

W celu dalszego zwiększenia udziału członków Towarzystwa w organizowanych przez Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK wycieczkach zagranicznych - co wypływa zarówno z naturalnych potrzeb posiadania przez członków własnej agendy świadczącej usługi w zakresie organizowania wyjazdów zagranicznych, a jednocześnie stanowi realizację postanowień posiedzenia plenarnego Zarządu Głównego PTTK na temat turystyki zagranicznej w Towarzystwie - zostały opracowane przez BTZ wytyczne do akwizycji na imprezy wyjazdowe w roku 1985.

Stanowią one ważny element nie tylko w zakresie zwiększania w szerszym niż dotychczas stopniu udziału członków PTTK w wyjazdowych imprezach zagranicznych. Mogą one mieć również znaczący wpływ, przez zastosowanie systemu sprzedaży środowiskowej, - na poprawę składu socjalnego wyjeżdżających turystów i tym samym stanowiąc jeden z czynników przeciwdziałających niekorzystnym zjawiskom towarzyszącym wymianie turystycznej z zagranicą.

Wytyczne BTZ PTTK

do akwizycji na imprezy wyjazdowe
w 1985 roku

Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK, realizując zadania wynikające z Uchwały ZG PTTK nr 38/X/83, szczególnie w zakresie zwiększenia priorytetu dla członków i ogniw Towarzystwa w korzystaniu z usług Biura, wprowadziły zasady rozdziału i sprzedaży miejsc w zagranicznej turystyce wyjazdowej w roku 1985. Zasady te mają zastosowanie do wszystkich form turystyki organizowanej przez BTZ PTTK.

BTZ PTTK przedstawiło ZW PTTK, ZO PTTK i jednostkom sprzedającym ogólne zamierzenia BTZ na rok 1985 z podaniem krajów, form i przybliżonej ilości miejsc jakie przedstawi w ciągu roku do sprzedaży. Instancje, koła i kluby PTTK przedłożą swoje wstępne zapotrzebowanie na wycieczki do O/BTZ PTTK do końca lutego br.

Rozdzielniki imprez są opracowywane przez:

- BTZ PTTK dla Oddziałów BTZ na podstawie umów zawartych z kontrahentami zagranicznymi oraz dotychczasowego popytu na terenie O/BTZ. Rozdzielniki ta BTZ przesyła do wiadomości ZG PTTK i ZW PTTK.
- Imprezy organizowane dodatkowo są przekazywane sukcesywnie do O/BTZ.
- O/BTZ dla BORT PTTK ze swego terenu działania. Dotyczy to imprez organizowanych centralnie oraz innych organizowanych przez O/BTZ w bezpośredniej współpracy z kontrahentami zagranicznymi.

Na podstawie zapotrzebowań otrzymanych z jednostek PTTK, O/BTZ przedłoży projekt przydziału grup i miejsc jednostkom sprzedającym, który zostanie przyjęty do realizacji na konferencji rozdzielnikowej z udziałem przedstawicieli ZW PTTK z terenu ich działania.

O/BTZ i BORT PTTK potwierdzając przyjęcie określonych grup do realizacji winny preferować jednostki PTTK z dużych zakładów pracy, szkół oraz środowisk zawodowych i innych w których działalność PTTK jest usankcjonowana umowami, porozumieniami itp.

BTZ na podstawie podpisanych porozumień przez ZG PTTK przydziela część grup ze wskazaniem na odbiorcę. Bezpośrednim realizatorem będzie uzgodniona jednostka sprzedająca. Oddziały BTZ zobowiązane są do inicjowania i prowadzenia wraz ze współpracującymi BORT-ami akcji reklamowych. /ogłoszenia i informacje w kołach i klubach PTTK, wystrój wnętrz, wystawy, tablice informacyjne itp./.

Podstawowa sprzedaż imprez odbywa się w zasadzie za pośrednictwem BORT PTTK. Sprzedaż zamknięta dla instancji i klubów PTTK jest prowadzona przez okres 3 tygodni od ostatniego podziału miejsc przez O/BTZ.

Grupy i miejsca, które nie znalazły nabywców w sprzedaży zamkniętej są przekazywane do otwartej akwizycji i sprzedaży w BORT. O/BTZ prowadzi sprzedaż we własnym zakresie w przypadkach: braku zainteresowania ze strony współpracujących BORT określonymi grupami lub miejscami oraz krótkiego terminu, w którym w ocenie O/BTZ współpracujące BORT-y nie będą mogły przeprowadzić akwizycji.

Szczegółowe warunki akwizycji i sprzedaży określa instrukcja BTZ PTTK z dnia 1.04.1984 r.

NA WARSZTACIE KOMISJI SPOŁECZNYCH

Jako zespół Komisji Przewodników Turystycznych ZG PTTK reaktywowana została w styczniu br. Rada Przewodnictwa Studenckiego. Jej Przewodniczącym został kol. Bogdan ZWOLIŃSKI z Katowic. Do Rady wchodzi przedstawiciele kół przewodnickich działających przy Oddziałach Akademickich PTTK.

Celem działania Rady jest koordynacja akcji letnich obozów wędrownych, centralnych imprez przewodnickich, akcji wydawniczej oraz organizowanie centralnych szkoleń dla przewodników - członków kół studenckich.

Koła te specjalizują się w prowadzeniu obozów wędrownych w górach Polski i Europy. Szczególnie duża jest liczba wydawnictw szkoleniowych. Studenckie koła przewodnickie stanowią 4 % liczby wszystkich kół wydają 40 % przewodnickich publikacji szkoleniowych. Na uwagę zasługują także wydawnictwa periodyczne jak "Pożoniny" - poświęcone Bieszczadom, "Watra" - dotyczące całych Karpat czy też "Harnaś" - materiały szkoleniowe Studenckiego Koła Przewodników Górskich z Gliwic.

RÓŻNE SPRAWY TOWARZYSTWA

Decyzją Ministra Komunikacji z dnia 21 grudnia 1984 roku /nr CH4-9310/70/84/ w taryfie osobowej i bagażowej PKP wprowadzono następujące udogodnienia:

1. Ulgę 50 % stosuje się do przejazdów wycieczek składających się co najmniej z 10 osób. Jeżeli uczestnikami wycieczki są osoby, które biorą udział w spływie kajakowym, ulgę stosuje się do grup składających się co najmniej z 5 osób.
2. Ulgę stosuje się do przejazdów w klasie 2 pociągów osobowych:
 - do jednej lub kilku stacji i z powrotem,
 - do przejazdów "tam" do jednej stacji, a z powrotem do innej stacji,
 - na przejazd tylko w jedną stronę do jednej lub kilku stacji docelowych.
3. Decyzje o przyznaniu ulgi podejmuje DOKP oraz upoważnione rejony przewozów kolejowych i zarządy kolei dojazdowych. Rejony przewozów kolejowych mają siedzibę w większych miastach wojewódzkich.
4. Osoby biorące udział w masowych zjazdach, manifestacjach i imprezach mają prawo do 50 % ulgi, jeżeli odbywają przejazd w grupach złożonych co najmniej z 5 osób.
5. Opłaty za przesyłki bagażowe zostały z dniem 12 listopada 1984 r. podwyższone tylko o 25 %. Natomiast do bagażu przewozonego przez turystę w wagonie /kajak składany/ lub oddanego bezpośrednio do wagonu bagażowego na podstawie biletu rowerowego /rower/ stosuje się opłaty ulgowe. Opłata za przewóz roweru na odległość np. 100 km wynosi tylko 50,- zł, a opłata za przewóz kajaka składanego na tę odległość 124,- zł.

Jednocześnie upoważniono następujące Rejony Przewozów Kolejowych do przyznawania w/w ulg:

1/ Warszawa

- 1/ RPK Łódź - 90-722 Łódź, ul. Więckowskiego 17
- 2/ RPK Siedlce - 08-110 Siedlce Dworzec PKP
- 3/ RPK Warszawa - 01-218 Warszawa, ul. Sławińska 7/9
- 4/ RPK Białystok - 15-397 Białystok, ul. Kopernika 58
- 5/ DRP Małaszewicze - 21-540 Małaszewicze

2/ Lublin

- 1/ RPK Kielce - 25-502 Kielce, ul. M. Buczka 43/45
- 2/ RPK Lublin - 20-022 Lublin, ul. Okopowa 5 /rajdy DOKP/

3/ Kraków

- 1/ Dyr.Rej.Przeład. - 37-710 Żurawica w Przemyśle
- 2/ RPK Rzeszów - 35-201 Rzeszów Obszar Kolei 1
- 3/ RPK Kraków - 31-516 Kraków, ul. Mogilska 1

4/ Katowice

DOKP, 40-951 Katowice, Al. Roździeńskiego 1

5/ Gdańsk

- 1/ RPK Bydgoszcz - 85-009 Bydgoszcz, ul. Dworcowa 63
- 2/ RPK Gdynia - 81-345 Gdynia, ul. Plac Konstytucji 3
- 3/ RPK Olsztyn - 10-562 Olsztyn, ul. E. Plater 1
- 4/ RPK Toruń - 87-100 Toruń, ul. Piastowska 1

6/ Wrocław

- 1/ RPK Opole - 45-078 Opole, ul. Powolnego 1
- 2/ RPK Legnica - 59-220 Legnica, ul. Kolejowa 6
- 3/ RPK Wałbrzych - 58-302 Wałbrzych, ul. Armii Czerwonej 7a

7/ Poznań

- 1/ RPK Poznań - 61-818 Poznań, ul. Chudoby 10
- 2/ RPK Leszno - 64-100 Leszno, ul. Dworcowa 9
- 3/ RPK Ostrów - 63-400 Ostrów, ul. PPR 30
- 4/ RPK Zielona Góra - 65-033 Zielona Góra, ul. Walki Młodych 4

8/ Szczecin

- 1/ RPK Szczecin - 70-221 Szczecin, ul. Czarnieckiego 9
- 2/ RPK Słupsk - 76-200 Słupsk, ul. Wojska Polskiego 28

REGIONALNE PRACOWNIE KRAJOZNAWCZE PTTK

Idea utworzenia regionalnych pracowni krajoznawczych PTTK przy jednostkach wojewódzkich Towarzystwa została wprowadzona w życie w roku 1969 wraz z powołaniem przy okręgach PTTK w Gdańsku, Poznaniu /Ostrów Wlkp./, Lublinie, Łodzi i Wrocławiu pracowni. Po sprawozdaniu założeń teoretycznych w praktyce w roku 1972 Zarząd Główny zatwierdził regulamin regionalnych pracowni PTTK. Podstawowym zadaniem pracowni jest gromadzenie, opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów krajoznawczych obszaru, na którym działa pracownia, poradnictwo oraz popularyzacja idei krajoznawstwa.

Aktualnie działa 29 regionalnych pracowni. Zakres działania poszczególnych pracowni, ich możliwości lokalowe, zbiory, zaplecze społeczne jest różne. We wszystkie jednak gromadzą materiały krajoznawcze ze swego regionu, materiały szkoleniowe i pomoce audiowizualne, prowadzą działalność popularyzatorską i poradniczą.

Na specjalną uwagę zasługują księgozbiory gromadzone w pracowniach, największe zbiory posiadają RPK w Gdańsku i Rzeszowie; kartograficzne - Rzeszowie, Zamościu i Choźmie; czasopiśmiennictwa - w Krakowie i Rzeszowie; druków ulotnych - w Koszalinie. Fotografii /wglądówki/ gromadzą pracownice: w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Bydgoszczy, Krakowie, Koszalinie, Lublinie, Łodzi, Rzeszowie, Wałbrzychu. Większe zbiory przezroczy znajdują się w RPK: w Lublinie, Krakowie, Koszalinie i Siedlcach. Pracownice inspirują, a następnie gromadzą prace przyzwockarskie opracowywane przez kadry społeczne PTTK - przewodników, przodowników i instruktorów. Znalazły w nich również miejsce opracowania wykonane w czasie kampanii programowej "Polska naszych dni"; aktualnie RPK włączone są w przygotowania do inwentaryzacji krajoznawczej Polski. Część RPK opracowuje bibliografię regionalnych wydawnictw turystyczno-krajoznawczych. Na specjalną uwagę zasługuje działalność wydawnicza RPK prowadzona w zasadzie przez większość pracowni, po kilka opracowań rocznie wydaje RPK w Białymstoku, Gdańsku, Krakowie /wspólnie z Oddziałem Akademickim/, Lublinie, ostatnio w Wałbrzychu oraz Wrocławiu.

Wiele z pracowni prowadzi systematyczną pracę popularyzatorską, organizując prelekcje, odczyty, spotkania /ogólnodostępne/ w ujęciach tematycznych albo w postaci 2 lub 3-letnich cykli pn. "Studium wiedzy o regionie". Systematycznie praca taka jest prowadzona przez RPK: Gdańsk, Lublin, Rzeszów /organizacja sesji popularno-naukowych/, Wałbrzych, Warszawa, Wrocław, Zamość.

